

OLIV TA'LIM MUASSASASI TALABALARINING KREATIVLIGINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK JIHLTLARI

Quvvatova Mohira Hikmatullayevna

Termiz Davlat Pedagogika Instituti
Maktabgacha ta'lim nazariyasi o'qituvchi

Abdusalomova Rayxona Abdurashid qizi

Maktabgacha ta'lim yo'nalishi
2-kurs talabasi

ANNOTATSIYA

Bo'lajak pedagogik ta'lim bakalvriatlarining kreativligini rivojlantirish jarayoni yetarli bilim, nazariy va amaliy ahamiyatga ega bo'lmaganligi sababli ilmiy asoslash va uslubiy ta'minlashni talab qiladi. Shuning uchun ham shu maqolamizni shu mavzuda bayon etishga harakat qildik. Bo'lajak talabalarining kreativligini qanday rivojlantirish kerakligini bilib olishimiz mumkin.

Kalit so'z: bilim, ko'nikma, malaka, kreativlig, pedagogik yo'nalish, Ijodkorlik, divergent, kompetensiya

Ta'lim faoliyati ko'pincha kasbiy faoliyatdan uzoqdir va har doim ham haqiqiy hayot bilan kesishmaydi, bu ma'lum qiyinchiliklarga olib keladi, ular orasida bilimlarni qo'llashning murakkabligi va uning rasmiyatchiligini ta'kidlash kerak. Bu muammo an'anaviy ta'lim tizimini qayta ko'rib chiqish, uni sifat jihatidan yangi holatga o'tkazish zarurligini taqozo etmoqda. Bu muammoning yechimini pedagogik va ishlab chiqarish amaliyoti resurslaridan foydalanishda, shuningdek, bugungi kunda ko'plab yangi texnologiyalar, ta'lim usullari va shakllarini ta'minlovchi, o'quvchilarni kasbiy faoliyatga bosqichma-bosqich singdirishni o'z ichiga olgan ilg'or pedagogikaning imkoniyatlaridan foydalanishda ko'ramiz. Buning yordamida talaba qiziqish, ma'lum his-tuyg'ularni uyg'otadigan va o'zi uchun qimmatli, shaxsiy ahamiyatga yega bo'lgan bilimlarni idrok yetadi, o'zlashtiradi va amalda qo'llaydi. Talabalar kreativligini rivojlantirish uchun o'rganilayotgan materialga tuzatishlar kiritish, dars mazmunini yangilash, talabalarni faollashtirish zarur. Kasbiy vazifalarni individual yoki birgalikda tahlil qilish jarayonida malakali obyektiv harakatlar texnikasini o'zlashtirgan holda, talaba mutaxassis sifatida rivojlanadi. Ya'ni, talabalarni kasbiy tayyorlash jarayoni kreativlikni rivojlantirishga qaratilgan o'quv faoliyatini izchil ravishda kasbiy faoliyatga aylantirishdir. Ta'lim jarayoni shunday

tuzilishi kerakki, unda o'quvchilarning hayotiy tajribasini aktuallashtirishga ega bo'lgan va nazarda tutilgan vaziyatlar mavjud bo'lishi lozim. Talabalarni mustaqil ish turi sifatida tegishli vaziyatli amaliyotga yo'naltirilgan vazifalar bilan kasbiy vazifalarni hal yetishga qaratilgan faoliyatga kiritish mumkin. Amaliyotdan vaziyatli vazifalar har xil bo'lishi mumkin, lekin ular talabalarning kasbiy o'z-o'zini belgilash sohasida bo'lishi, talabalar uchun ahamiyatli va qiziqarli bo'lishi shart. Talabalarning kasbiy muammolarni hal qilishda ishtirok etishi talabalar faoliyatining turlarini bosqichma-bosqich murakkablashtirishni nazarda tutadi: kasbiy voqelikni tahlil qilish va tavsiflashdan tashabbusni kiritish va namoyon qilish va kasbiy voqelikni o'zgartirish g'oyalarini amalga oshirishgacha. Shunday qilib, talabalarning ta'lim mazmuni o'quvchilarning kelajakdagi kasbiy yo'nalishiga mos keladigan turli tashkilot va muassasalar faoliyatiga talabalarni jalb qilish orqali asta-sekin kasbiy darajaga yaqinlashadigan ta'lim holatlari, muammolar va vazifalar tizimi bo'lishi kerak. Kontekstli ta'lim doirasida talabalar faoliyatining 3 ta asosiy shakli ajratiladi: ta'lim, kvazi-professional va o'quv-professional. Bir faoliyatdan ikkinchi faoliyatga o'tish obyektlar va motivlarning o'zgarishi bilan bog'liq holda amalga oshiriladi (A.N. Leontev). Shunday qilib, talaba faoliyati subyektining o'zgarishi o'quv ma'lumotlaridan (o'quv faoliyatining o'ziga xos xususiyati) taqlid qilingan vaziyatlarga (kvaziprofessional faoliyat) va nihoyat, haqiqiy ishlab chiqarish holatlariga (o'quv va kasbiy faoliyat) aylanadi. Shu munosabat bilan, talabalar boshidanoq faol pozitsiyada bo'ladilar va ishlab chiqarishda moslashish bilan bog'liq uzoq muddatli qiyinchiliklarsiz bo'lajak pedagog-tarbiyachining ijodiy salohiyatini ro'yobga chiqarishni ta'minlaydigan o'z faoliyatini tartibga solish uchun bilimlardan foydalanish bo'yicha asta-sekin o'sib borayotgan amaliyotni oshiradilar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Hikmatullaevna, M. K. (2022). DEVELOPMENT OF STUDENTS' CREATIVITY AS A PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEM. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(10), 571-574.
2. Quvvatova, M. (2022). PEDAGOGIK TA'LIMNING BO'LAJAK BAKALAVRLAR KREATIVLIGINI RIVOJLANTIRISH KONTEKSTIDA TAYYORLASHDAGI KASBIY XUSUSIYATLAR. *Zamonaviy dunyoda pedagogika va psixologiya: Nazariy va amaliy izlanishlar*, 1(27), 29-31.
3. Quvvatova, M. (2022). LEARNING TO DEVELOP THE CREATIVITY OF HIGHER EDUCATION STUDENTS. *Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot*, 1(28), 131-134.

4. Quvvatova, M. (2022). OLIY TA'LIM TALABALARINING KREATIVLIGINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI. Академические исследования в современной науке, 1(19), 236-239.
5. Quvvatova, M. (2022). WAYS OF DEVELOPING CREATIVE ABILITIES OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS. Models and methods in modern science, 1(18), 4-7.
6. Quvvatova, M. H., & Alisherova, S. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING NUTQINI O'STIRISHDA LUG 'AT ISHINING AHAMIYATI. Eurasian Journal of Academic Research, 2(3), 472-474.
7. M Quvvatova, F Kholmuminova (2023). [Development of creativity of students of higher educational institutions pedagogical justification](#) International Conference On Higher Education Teaching 1 (3), 110-11
8. QM Hikmatullayevna (2022). [TO DEVELOP THE CREATIVITY OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATION IMPORTANCE](#) TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIIY JURNALI 2 (12), 262-264
9. M Quvvatova, R Abdusalomova (2023). [REQUIREMENTS FOR THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' CREATIVE ABILITIES BASED ON A COMPETENCE-BASED APPROACH](#) Наука и инновация 1 (9), 137-139
10. Quvvatova M.H. (2023). DEVELOPMENT OF CREATIVITY OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS PEDAGOGICAL JUSTIFICATION "Экономика и социум" 1 (Выпуск №5(108) (май, 2023).), 278-280
11. ST Xabilova, M Nazarova "MENTAL EDUCATION OF PRESCHOOL CHILDREN" Innovative research in modern education 97-99 2023.5.17 <http://aidlix.com/index.php/ca/article/view/651>
12. S Xabilova "EDUCATION OF FUTURE PRESCHOOL TEACHERS IN A MODERN SPIRIT" International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research 3(4) 132-135 2023.4.26 <http://www.researchcitations.com/index.php/ibmscr/article/view/1234>
13. X Nuritdinova [MULOQOT MUAMMOLARIDA KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIKNING MAZMUN TAVSIFI](#) Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot 1 (28), 135-137